

dagssamling. Hvorledes skulde den højt-ærede Forsvarsminister være i Stand til at give et saadant Løfte? Det beror jo i høj Grad paa Rigsdagen, paa Rigsdagens Medvirkning dertil. Fra vor Side vil vi gøre alt, hvad vi overhovedet kan gøre, for at gennemføre den nye Militærordning i denne Samling (Modsigelse). Jo, vi er i Virkeligheden i høj Grad interesserede i at gennemføre den nye Ordning i denne Samling, og jeg indser ikke, hvad der skulde være i Vejen for at gennemføre den. Ærede Medlemmer maa heller ikke, synes jeg, undervurdere Rigsdagens Arbejdsevne. Vi har dog en 3—4 Maaneder af Samlingen tilbage endnu. Saa skulde det dog vel ikke være umuligt at gennemføre et Forslag, der i Forvejen er gennemdrøftet i Militærkommissionen (*Afbrydelse*: Forslaget foreligger ikke endnu!) Ja, ja, men *Principperne* har vi gennemdrøftet; det endelige Forslag har vi ganske vist ikke faaet drøftet. For øvrigt er det ærede Medlem Hr. P. Munchs Forslag og Socialdemokraternes Forslag jo heller ikke i Detaillerne gennemdrøftet i Militærkommissionen.

Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen besværede sig over, at denne Kommission var arbejdsløs. Det kan jeg ikke indse, at den kan være. Socialdemokratiets Forslag blev forelagt den 8. Juni i Aar, de Radikales Forslag den 25. August, men der har overhovedet ikke været nogen Detailbehandling af disse to Forslag. Naar de Herrere føler sig arbejdsløse, saa kunde man jo passende begynde at gennemdrøfte disse Forslag, som de Herrere dog sikkert tillægger overordentlig stor Betydning.

Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen sagde, at jeg ikke havde givet anden Grund for Flertallets Standpunkt end den, at vi snart faar en ny Militærordning. Det er jo urigtigt. Jeg har paavist ved Tal, at de Styrker, man vil faa ved at forlægge et Par Fodfolksgarnisoner derned, efter vor Mening bliver alt for smaa, naar de skal fordeles paa 4 Garnisoner. En Styrke paa 100—150 Mand fordelt paa 4 Garnisoner er efter vor Mening for lille en Styrke, og jeg skulde ogsaa tro, det er for lille en Styrke efter det ærede Medlem Hr. Lageris Opfattelse, thi han vil jo ikke have, at de 4 Byer, hvor der nu er Garnisoner, skulde undvære denne Garnison.

J. P. Nielsen: Det har spillet en vis Rolle, hvad de 4 Borgmestre i Sønderjylland har udtalt om dette Spørgsmaal ved et Møde, hvor ogsaa jeg var til Stede,

men jeg vil dog sige, at naar man deri vil søge en Begrundelse for, at man ønsker disse Militærstyrker i Sønderjylland opretholdt af Hensyn til den Uro, der hersker enten i Sønderjylland eller paa den anden Side Grænsen, saa bygger man paa et falsk Grundlag. De Herrere udtalte, at den Del af Befolkningen, de repræsenterede, ønskede de nuværende Militærstyrker opretholdt i Byerne af Hensyn til, at det betød et Plus for Forretninglivet i vedkommende Byer. Borgmester Møller og Borgmester Fink, henholdsvis fra Haderslev og fra Aabenraa, sagde, at de troede, at Befolkningen i Haderslev og i Aabenraa ønskede at beholde Garnisonerne. Borgmester Kock fra Sønderborg erklærede, at i Tyskernes Tid havde Byen Marinestation og mange andre Ting, og den har mistet umaadelig meget ved, at disse Ting ikke findes der mere; Byen kan ikke undvære Garnisonen, fordi den betyder en hel Del for Byens Forretningliv. Borgmester Olufsen fra Tønder erklærede, at Tønder var blevet afskaaret fra sit sydlige Opland, altsaa maatte Staten sørge for, at den fik Erstatning derfor, og en Del af denne Erstatning saa man i Garnisonen. Der blev derimod ikke sagt noget om Uroen. Da jeg havde Ordet, spurgte jeg Borgmestrene, om de mente, at det var nødvendigt at have Garnisoner af Hensyn til Uroen, men det var der ingen, der svarede paa — nej, det var af Hensyn til Forretninglivet. Talen om Uro kan man altsaa godt spare sig, og hvad Uroen angaar, kan man godt spare Militæret dernede, for Uro eksisterer kun, naar de faar lidt for mange Kaffepuncher; men de behøver ikke Militær for at forhindre det, og desuden sker det ogsaa, at Militæret tager for mange Kaffepuncher. Paa den anden Side Grænsen er det i alt Fald kun os, der skaber Uro. I September er der 100 000 fra første Zone, der har passeret Grænsen til Tyskland, saa hvis der sker nogen Uro derovre, saa er det os, der skaber den. Af den Grund behøver der altsaa ikke at være Militær dernede, og af den Grund kan vi roligt stryge hele Militær-Garnisonen og behøver ikke at opretholde den i Sønderjylland.

Mads Gram: Det har været mig en stor Glæde i Dag af det ærede Medlem Hr. Lageri at høre bekræftet, at han ikke ønskede at gaa imod den sønderjydske Befolknings Interesser og dens Ønsker angaaende Militæret i vor Landsdel.

Overfor det ærede Medlem Hr. J. P.